

I. ZASADY OCENIANIA

1. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia odbywa się na bieżąco, wg obowiązującej skali, tj. **celujący (6), bardzo dobry (5), dobry (4), dostateczny (3), dopuszczający (2), niedostateczny (1)**
2. Na lekcjach wiedzy o społeczeństwie mogą być oceniane następujące obszary aktywności:
 - zapowiedziane sprawdziany,
 - kartkówki,
 - odpowiedź ustna,
 - aktywność na lekcji,
 - praca z tekstami,
 - praca w grupie,
 - projekt uczniowski (praca indywidualna i w zespole).
3. Kryteria oceniania ucznia:
 - a) Sprawdziany jednogodzinne :zgodność z tematem, stopień wyczerpania tematu, poprawność merytoryczna, przejrzystość, czytelność.
 - b) Kartkówki, i inne prace punktowane oceniane będą według następującego przelicznika punktów:
 - cel – ponad 100%** (wiedza i umiejętności wykraczające poza program nauczania)
 - bdb– 91 – 100%**
 - db – 75 – 90%**
 - dst – 51 – 74%**
 - dop– 41 – 50%**
 - ndst – poniżej 40%**
 - c) Aktywność na lekcji: zaangażowanie ucznia, ciekawa i rzeczowa prezentacja przygotowanego materiału, udział w dyskusji, zgodność z bieżącym tematem.
 - d) Odpowiedź ustna: znajomość zagadnienia, umiejętność kojarzenia różnych form informacji i wyciągania wniosków ,sposób rozumienia tematu ,poprawność języka, stosowanie właściwych terminów historycznych ,jasność i logiczność wypowiedzi, samodzielność wypowiedzi, stopień wyczerpania tematu.
 - e) Projekt uczniowski :oryginalność pomysłu, realność wdrożenia projektu, poziom merytoryczny projektu, kompletność projektu (stopień zgodności z wymaganą strukturą)
 - f) Praca w grupie: poziom zaangażowania, poprawność merytoryczna, atrakcyjność formy i sposobu prezentacji, umiejętność porządkowania i hierarchizacji wiedzy wg stopnia ważności zdobytych informacji ,umiejętność ustnego lub pisemnego przedstawienia zdobytych informacji.

5. Ustalenie oceny semestralnej i rocznej

- a) Na ocenę semestralną składają się:
 - oceny częściowe wystawione za poszczególne formy aktywności ucznia np. odpowiedź ustna, kartkówki, całogodzinne prace klasowe, ocena z zeszytu, aktywność, itp.;
 - minimalna liczba ocen z przedmiotu wynosi wg wzoru „ $n + 2$ ” (n – tygodniowa liczba godzin przedmiotu + 2 np. w przypadku przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 godzin, łączna liczba wymaganych ocen częściowych wynosi 5),
 - logiczne łączenie faktów i wykazywanie zrozumienia problemów,
 - zaangażowanie ucznia wkładane w wykonywanie powierzonych mu obowiązków,
 - możliwości ucznia,
 - czynione postępy,
 - pisemne opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
 - udział i sukcesy odniesione w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
- b) Decydujący wpływ na ocenę śródroczną i końcową mają oceny wystawione z prac klasowych, kartkówek i aktywności. Oceny z prac domowych i innych form pracy mają wpływ na podwyższenie lub obniżenie tej oceny.
- c) Uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ocenę niedostateczną, może ją poprawić tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
- d) Uczeń, który opuścił powyżej 50% zajęć lekcyjnych w semestrze, może zostać nieklasyfikowany

z danego przedmiotu.

- e) W przypadku opuszczenia przez ucznia 25% zajęć edukacyjnych (licząc łącznie godziny usprawiedliwione i nieusprawiedliwione) nauczyciel ma prawo przeprowadzić pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału programowego przed końcem semestru
 - f) Jeśli uczeń uzyska wysokie wyróżnienie w olimpiadzie przedmiotowej w etapie pozaszkolnym może uzyskać ocenę celującą na koniec semestru, bądź koniec roku.
6. Nauczyciel, wystawiając ocenę śródroczną i końcoworoczną, bierze pod uwagę stopień spełnienia przez ucznia wymagań przedmiotowych. Analizuje:
- oceny cząstkowe wystawione za poszczególne formy pracy ucznia wymienione w punkcie 2,
 - czynione postępy,
 - pisemne opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
 - udział i sukcesy osiągnięte w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.

Ponadto:

- 7. Uczeń zobowiązany jest posiadać zalecany w danej klasie podręcznik do historii i społeczeństwa, z którego będzie korzystać na zajęciach lekcyjnych i w domu.
- 8. Uczeń musi prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym systematycznie zapisuje notatki z lekcji oraz rozwiązywać zadania domowe. Nauczyciel ma prawo postawić ocenę niedostateczną uczniowi, który nagminnie uchyla się z tego obowiązku.
- 9. Sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe dla wszystkich.
- 10. Kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji. Nauczyciel nie ma obowiązku ich zapowiadania.
- 11. Całogodzinny sprawdzian musi być zapowiedziany przez nauczyciela co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Termin tego sprawdzianu zostanie wpisany do dziennika elektronicznego. Nauczyciel winien podać zakres materiału, który uczniowie mają opanować.
- 12. Prace pisemne nauczyciel zobowiązany jest ocenić i oddać uczniom w ciągu dwóch tygodni. Prace te po przejrzeniu, przeanalizowaniu i poprawie wracają do nauczyciela. Są one do wglądu dla rodziców w dniach konsultacji i zebrań.
- 13. Uczeń, który był nieobecny w dniu sprawdzianu ma prawo napisać zaległy sprawdzian na konsultacjach w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Jeżeli jest to nieobecność nieusprawiedliwiona uczeń poprawia sprawdzian ustnie, w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- 14. Uczeń ma prawo poprawić w semestrze jeden ze sprawdzianów zapowiedzianych bez względu na uzyskaną przez niego ocenę. Poprawa odbywa się na konsultacjach, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- 15. Oceny z prac pisemnych uczeń może poprawić **tylko raz w terminie ustalonym przez nauczyciela. Poprawa odbywa się na konsultacjach.** Ocena z poprawy jest wpisywana obok poprzedniej oceny.
- 16. Uczeń, który nie stawiał się na umówiony termin poprawy, traci prawo do następnych poprawek w danym semestrze.
- 17. Uczeń, który unika pisania pracy klasowej, nie przychodzi w określone dni lub odmawia napisania pracy otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 18. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych i sprawdzianów z niedozwolonych pomocy jest podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej.
- 19. Uczeń obecny na lekcji, odmawiający odpowiedzi ustnej lub pisemnej otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 20. Po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole nie ocenia się ucznia na pierwszej lekcji, na którą przyszedł po nieobecności.
- 21. Uczniowie indywidualnie lub w zespołach dwuosobowych mogą przygotowywać zadanie kompleksowe – projekt edukacyjny w terminie ustalonym przez nauczyciela.
W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach, na których mija termin oddania projektu, jest on zobowiązany do dostarczenia go w kolejnym dniu, w którym jest obecny.
- 22. Uczeń ma prawo zgłosić dwa (3 lekcje z danego przedmiotu) lub jedno nieprzygotowanie (1 lub 2 zajęcia z przedmiotu/tygodniowo) w semestrze, bez podania konkretnej przyczyny.
- 23. Przy zgłoszeniu nieprzygotowania uczeń nie będzie miał sprawdzianego zadania domowego, nie będzie pisał niezapowiedzianej kartkówki, nie będzie pytany na lekcji. Natomiast nieprzygotowanie nie dotyczy wcześniej zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek ani wcześniej zapowiedzianych lekcji powtórzeniowych oraz terminów oddania projektów.
- 24. Uczeń dyżurny (lub w przypadku jego nieobecności, zastępca) **przed lekcją** spisuje listę osób nieprzygotowanych, podając datę lekcji. Nauczyciel odnotowuje datę zgłoszenia nieprzygotowania. Jest to jedyna możliwość zgłoszenia nieprzygotowania, bez względu na przyczynę.

25. Uczeń zobowiązany jest samodzielnie odrabiać prace domowe. Ma jednak prawo do jednego zgłoszenia jej braku w semestrze. Brak zadania zostanie odnotowany w dzienniku lekcyjnym a uczeń zobowiązany jest do uzupełnienia braku do następnej lekcji.
26. Jeżeli zadanie jest wykonane błędnie uczeń zostanie zobowiązany do poprawienia tego zadania na następną lekcję.
27. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela, że zadanie zostało wykonane niesamodzielnie (plagiat, większe fragmenty ściągnięte z internetu, duże podobieństwo do pracy innego ucznia, itp.) uczeń/uczniowie otrzymują ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
28. Braki zadania oraz nieprzygotowania nauczyciel odnotowuje w dzienniku.
29. Aktywny udział w lekcji nagradzany jest przyznaniem +. Trzy takie plusy zaowocują uzyskaniem oceny bardzo dobrej.
30. Ocena ucznia jest jawna, adekwatna do jego wiedzy i umiejętności, a wymagania zgodne z możliwościami ucznia.
31. Wykonując prace nadobowiązkowe, wykraczające poza poziom nauczania, uczeń może uzyskać dodatkową ocenę cząstkową.
32. O przewidywanych ocenach semestralnych i końcowych uczniowie i rodzice są wcześniej powiadamiani, zgodnie z przepisami.
33. Szczególnie aktywnemu uczniowi, który ma wiedzę ponad programową, bierze udział w różnych pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych, wykazuje inicjatywę w dodatkowych pracach oraz pomaga słabszym kolegom w nauce, nauczyciel może podnieść ocenę śródroczną lub końcową nawet o jeden stopień. Nie dotyczy to oceny celującej.
34. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który jest laureatem a także osiąga znaczące sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych o zasięgu co najmniej powiatowym. Uczeń jednocześnie spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą z przedmiotu.
35. Wszystkie sytuacje sporne rozstrzyga nauczyciel.

WARUNKI POPRAWY OCENY PRZEWIDYWANEJ.

1. Nauczyciel przedstawia proponowaną ocenę końcoworoczną w terminie zawartym w WSO .
2. Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej, jeśli w trakcie roku szkolnego spełni następujące warunki:
 - solidnie przygotowywał się do zajęć, np. systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, robiąc na bieżąco notatki, na bieżąco odrabia zadania domowe,
 - w pierwszym terminie pisał sprawdziany, bądź pisał je w terminie wyznaczonym przez nauczyciela,
 - uzupełnił zaległe, na skutek nieobecności, partie materiału,
 - skorzystał z możliwości poprawy ocen przewidzianych w powyższych zasadach oceniania.
3. **W uzasadnionych przypadkach (zgodnie z zasadami WSO) uczeń ma prawo poprawić ocenę semestralną lub końcową na wyższą od przewidywanej. W takim wypadku uczeń pisze test obejmujący treści, z których otrzymał oceny niższe niż przewidywana.**

Nauczyciel wyznacza termin oraz zakres materiału obowiązujący ucznia. Sprawdzian ten jest przeprowadzany w sposób pisemny. Jeżeli uczeń, nie zgłosi się w ustalonym terminie wcześniej proponowana ocena zostaje podtrzymana.

Powyższy zapis nie dotyczy poprawy na ocenę celującą.

IV. WYMAGANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Ocenie podlegają wiedza i umiejętności wynikające z podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Ocenę **NIEDOSTATECZNA** otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności koniecznych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **DOPUSZCZAJĄCA** otrzymuje uczeń, który:

- w wiadomościach ucznia w stosunku do materiału przewidzianego w podstawie programowej występują luki,
- na polecenie nauczyciela uczestniczy w pracy na lekcjach,
- formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość pojęć,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- posługuje się podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią,
- objaśnia proste zjawiska,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania przewidzianych w programie umiejętności,
- dokonuje wyboru najważniejszych informacji w kraju i na świecie,

Ocenę **DOSTATECZNA** otrzymuje uczeń, który: **opanował wiedzę i umiejętności konieczne na uzyskanie oceny dopuszczającej oraz:**

- opanował podstawę programową określoną w podstawie programowej,
- potrafi wyszukać różne teksty informacji,
- potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji,
- samodzielnie wypełnia druki urzędowe,
- sprawnie posługuje się mapą,
- w miarę poprawnie zna i stosuje pojęcia,
- umiejętnie odróżnia opinie od faktów,
- potrafi obserwować zjawiska i opisać je,

Ocenę **DOBRA** otrzymuje uczeń, który: **opanował wiedzę i umiejętności konieczne na uzyskanie oceny dostatecznej oraz:**

- opanował wiedzę wymaganą w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje zadania wymagające opanowania wiedzy i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- dostrzega przemiany współczesnego świata,
- wykazuje zaangażowanie i wykazuje się aktywnością w merytorycznym prowadzeniu rozmowy, dyskusji,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce,
- dokonuje krytycznej oceny informacji płynących ze środków masowego przekazu,

Ocenę **BARDZO DOBRA** otrzymuje uczeń, który: **opanował wiedzę i umiejętności konieczne na uzyskanie oceny dobrej oraz:**

- opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- ocenia wartość i przydatność różnorodnych źródeł informacji,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dokonuje krytycznej analizy materiałów źródłowych,
- samodzielnie formułuje wnioski,
- umiejętnie uczestniczy w debacie publicznej z poszanowaniem innych poglądów,
- wykazuje dużą aktywność na zajęciach w klasie,
- potrafi łączyć wiedzę z pokrewnych przedmiotów,

- samodzielnie rozwiązuje nietypowe problemy,
- uogólnia, wartościuje i porównuje fakty,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach, kieruje pracą zespołu rówieśników,
- jest aktywny w różnych dziedzinach życia,

*Ocenę **CELUJACĄ** otrzymuje uczeń, który: **opanował wiedzę i umiejętności konieczne na uzyskanie oceny bardzo dobrej oraz:***

- reprezentuje szkołę oraz osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- oraz/lub wykazuje się aktywnością publiczną na rzecz szkoły lub środowiska lokalnego.

W sytuacji gdy uczeń posiada orzeczenie/opinię z Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej wymagania edukacyjne są dostosowane do możliwości ucznia, zgodnie z zaleceniami.

Wymagania edukacyjne odnoszą się do realizowanych na lekcji tematów z następujących działów:

- Społeczeństwo (życie zbiorowe i jego reguły; socjalizacja i kontrola społeczna; grupy społeczne; rodzina; podziały społeczne; problemy życia społecznego w Polsce; zmiana społeczna; naród i mniejszości narodowe; procesy narodowościowe i społeczne);
- Państwo i polityka (instytucja państwa; obywatel i obywatelstwo; polityka i kultura polityczna; ideologie, doktryny i programy polityczne; systemy partyjne; społeczeństwo obywatelskie);
- Modele demokracji (demokracja – zasady i procedury; modele ustrojowe państw demokratycznych; władza ustawodawcza w państwie demokratycznym; władza wykonawcza w państwie demokratycznym; współczesna demokracja – problemy i zagrożenia);
- System polityczny RP (Konstytucja RP; Parlament RP, Prezydent RP, Rada Ministrów RP; Sądy i trybunały; organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego).